

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 94 (193) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 24 sierpnia 1928 r.

TREŚĆ: ZSRR. a sprawy zagraniczne: Sytuacja międzynarodowa a ZSRR. — Sprawy wewnętrzne: życie partyjne. — Sprawy gospodarcze. — Notatki i informacje: Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA A ZSRR.

Izwiestja 21.VIII. w przeglądzie polityki zagranicznej p. n. „Z tygodnia“, omawiają: zbliżające się podpisanie paktu Kellogg'a, zawarcie porozumienia pomiędzy Anglią i Francją oraz nadchodzącą sesję Rady Ligi Nar.

Mówiąc o pakcie Kellogg'a, autor pisze m. inn.: „Jeśli przedstawiciele mocarstw kapitalistycznych oświadczają, że podpisanie paktu, wyłączającego wojnę nie może powstrzymać dalszych ich zbrojeń, to dając nawet wiarę temu, że utrzymanie zbrojeń podyktowane jest wyłącznie celami samoobrony, musimy jednak przyjść do następującego wniosku: rządy przystępujące do paktu nie widzą tego bezpieczeństwa, które, w/g ich własnych oświadczeń, złożonych uprzednio, miało być rezultatem i celem paktu Kellogg'a“.

Co się tyczy porozumienia anglo-francuskiego, to — zdaniem autora — przez sam fakt prowadzenia rokowań pomiędzy Anglią i Francją w atmosferze pełnej tajemniczości, za kulisami Ligi Narodów i komisji rozbrojeniowej, dano do zrozumienia tej ostatniej, że jej prace, odbywające się publicznie i jawnie, nie mają znaczenia i że główną sprężyną w tych pracach w dalszym ciągu będą tajne pertraktacje zakulisowe.

Osiągnięty kompromis angielsko-francuski rzucał dużo światła na ten niezaprzeczalny fakt, że przy pomocy metod genewskich nie uda się rozwiązać nie tylko problemu rozbrojenia ale nawet zmniejszenia zbrojeń.

Praca Ligi Narodów — zdaniem autora — będzie odbywać się w atmosferze nowego podziału sił, które utworzyły się na skutek paktu przeciwwojennego, z jednej strony, i angielsko-francuskiego porozumienia, z drugiej strony.

Przeciwko amerykańskiej tendencji, zmierzającej do odgrywania przodującej roli w Europie, powstaje porozumienie anglo-francuskie, celem stworzenia frontu obronnego, którego ostrze skierowane jest nie tylko przeciwko Stanom Zjednoczonym, lecz i przeciwko innym państwom europejskim. W końcu autor wskazuje na szkody mogące wyniknąć z poro-

zumienia angielsko-francuskiego dla Włoch, a przede wszystkim dla Niemiec.

Izwiestja 22.VIII w art. (sygnow. Berliniec) p. n. „Novum w stosunkach francusko-niemieckich“, stwierdzają ostateczną porażkę idei zbliżenia francusko-niemieckiego, popieranego tak bardzo w swoim czasie przez socjal-demokratyczne partje obydwu krajów. „Zamiast formuły: razem z Francją a — być może — przeciwko Ameryce w kwestji odszkodowań, obecnie w Niemczech głosi się formułę: razem z Ameryką, chociażby i przeciwko Francji“.

„Takie — pisze autor — górują nuty w polityce porozumienia niemiecko-francuskiego. Dowodzi to w każdym razie, wszystkiego innego, niż tego, że dojdzie do władzy rządu lewicowego w Niemczech otwiera nową erę w stosunkach francusko-niemieckich. Przeciwnie, dojdzie do władzy socjal-demokratów niemieckich nie zmieniło w niczem francuskiej polityki, która pozostała ta sama, jak i w stosunku do dawniejszego rządu prawicowego Niemiec; ponadto, zmiana rządu wpłynęła na zwrot niemieckiej polityki zagranicznej w kierunku Ameryki“. Przyczyn tego zwrotu, zarysowującego się dopiero w polityce niemieckiej w stosunku do zagadnień odszkodowania i ewakuacji Nadrenji, należy szukać — zdaniem autora — przede wszystkim w nadzwyczaj szybkim wzmocnieniu się Niemiec oraz w aktywności zagranicznej polityki Stanów Zjedn. Amer. Półn., szukającej dla siebie sprzymierzeńców w Europie przeciwko imperjalizmowi angielskiemu. W Niemczech coraz bardziej wytworza się przekonanie o konieczności i pożyteczności dla nich bloku amerykańsko-niemieckiego. W kierunku utworzenia tego bloku prowadzi się w Niemczech silną propagandę. Wystarczy przypomnieć uroczystości powitania lotników amerykańskich w Niemczech, demonstracyjne oświadczenie Niemiec o gotowości podpisania paktu Kellogg'a i t. d.

„W tych okolicznościach — kończy dziennik — niemiecka burżuazja może pozwolić sobie na bardziej stanowczy ton względem Francji. Tylko ironja losu chciała, że tym stanowczym tonem pierwsi będą musieli przemówić ci, którzy głośniej od innych krzyčeli o porozumieniu, ustępstwach i rozmaitych innych atrybucjach franko-niemieckich stosunków“.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Mołot 2.VIII. omawia nadużycia w organizacji partyjnej w rejonie Bogajeckim nad Donem. Członkowie organizacji z jej sekretarzem Gwoździewskim na czele brali udział w stałych pijatykach, zjawiali się w stanie nietrzeźwym na zebraniach partyjnych i sowieckich, zgwałcili kilkanaście urzędniczek sowieckich i t. p. Ludność rejonu terroryzowana była przez członków organizacji, ci zaś z jej członków, którzy wiedzieli o nadużyciach, nie odważali się protestować, ponieważ Gwoździewski groził wszystkim protestującym „zaliczeniem ich do opozycji“. Wszystkie nadużycia Gwoździewskiego wvszły na jaw dopiero po przeniesieniu go na inne stanowisko.

Wozroźdenje 18.VIII. donosi, że sekretarz C. K. K. partji Jarosławski wygłosił na konferencji C. K. K. referat o zwalczaniu opozycji w partji. Jarosławski miał w tym referacie oświadczyć, iż władze partyjne mają zamiar przedłużyć pobyt Trockiego na zesłaniu w Azji środkowej, wobec tego że odmówił on wyrzeczenia się swych poglądów opozycyjnych.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Izwiestja 19.VIII. ogłasza odezwę prezesa C. K. W. sowietów Kalinina do ludności włościańskiej

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Prawda 18.VIII. donosi, że C. K. W. sowietów Uzbekistanu zarządził konfiskatę całego nieruchomości majątku kościoła muzułmańskiego w Uzbekistanie. Postanowienia tego dekretu urzeczywistnione być mają przed 1-ym stycznia 1929 roku. Majątek t. zw. „wakufów“ przekazany będzie drobnym rolnikom uzbekistańskim.

Prawda 18.VIII. podaje wiadomość o sukcesie lotnika sowieckiego inż. Kalinina, który dokonał na samolocie własnej konstrukcji lotu z Charkowa do Moskwy i z powrotem. Lot z Charkowa do Moskwy na przestrzeni 710 klm. trwał 4 godziny i 50 minut. Lot powrotny na tej samej przestrzeni trwał dzięki sprzyjającemu wiatrowi 3 godziny 50 minut. Kalininowi towarzyszył w locie samolot niemiecki, który przebył przestrzeń w obydwóch kierunkach w tym samym czasie, co i samolot Kalinina, zużywając dwa razy tyle benzyny.

Prawda 13.VIII. podaje, że rosyjski działacz przeciwbolszewicki ataman Siemionow przybył do Dajrenu, skąd wysłał swego sekretarza japończyka do Mukdena w pewnej ważnej misji politycznej.

Mołot 29.VII. donosi, że władze sowieckie w Taganrogu postanowiły wysiedlić z domów mieszkalnych, które stanowią własność miasta lub towarzystw mieszkaniowych, wszystkie osoby nienależące do proletariatu.

Wozroźdenje 18.VIII. przedrukowuje z sowieckiego tygodnika „Antireligjoznik“ wiadomości o ży-

ZSRR. w sprawie emisji drugiej pożyczki industrializacyjnej. Odezwa nawołuje włościaństwo sowieckie do współdziałania z rządem ZSRR. w sprawie podniesienia poziomu gospodarki państwowej oraz do kupowania obligacji pożyczki. W celu rozpowszechnienia pożyczki wśród ludności włościańskiej udzielono jej przy kupnie obligacji ulg i udogodnień, z których dotychczas korzystali przy kupnie pożyczek sowieckich wyłącznie robotnicy.

Izwiestja 19.VIII. omawia w depeszach z Kijowa, Samary i Kzył Ordy przebieg urzędowego skupu zboża, podkreślając powolne tempo tego skupu i brak t. zw. towarów deficytowych w sowieckich sklepach spółdzielczych.

Prawda 18.VIII. donosi, że komisariat ludowy handlu RSFSR. otrzymuje z okręgów rolniczych liczne skargi sowieckich instytucyj handlowych na brak t. zw. towarów deficytowych oraz na zły gatunek towarów, przeznaczonych dla rozpowszechnienia wśród producentów zboża. Wskutek tych skarg komisariat ludowy zażądał od związku spółdzielni sowieckich „Centrosojuz“ oraz od sowieckich syndykatów handlowych natychmiastowego skierowania zapasów manufaktury, herbaty, wyrobów żelaznych, narzędzi rolniczych i innych towarów deficytowych do okręgów, w których się odbywa skup zboża.

ciu religijnem ludności prawosławnej w USRR i w RSFSR. Pismo donosi, że w okręgu Czernihowskim istnieje 259 cerkwi prawosławnych, z których 223 znajduje się w rękach zwolenników starej cerkwi prawosławnej (tichonowców), 31 — w rękach obnowieńców i 5 — zwolenników ukraińskich cerkwi autokefalicznej. Z 496 duchownych w okręgu — 429 należy do starej cerkwi. Kapłan starej cerkwi zarabia do 1.200 rubli rocznie. Duchowieństwo starej cerkwi jest w swym zakresie nader czynne, wciągając ludność rolniczą w rozmaite kółka cerkiewne i t. p. W gubernji Tambowskiej ludność odmawia datków na budowę szkół sowieckich, natomiast nie szczędzi pieniędzy na budowę cerkwi. Anonimowa ankieta wśród uczniów sowieckich szkół średnich w Permiu stwierdziła, że 70% uczniów spełnia swe obowiązki religijne.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Trybuna Radziecka, 29.VII. Kongres Kominternu. — List więźniów politycznych Mokotowa do robotników Warszawy.

Izwiestja 17.VIII. Przygotowania do nowych wyborów sowieckich. — W sprawie terminu ukończenia budowy kolei turkiestańsko-syberyjskiej. Wyniki 7-godzinnego dnia pracy w przemyśle bławatnym. 18.VIII. W sprawie podwyższenia zakupowych cen lnu.

Nowaja Rossija 12.VIII. Biskup Antonjusz, gen. Krasnow i Burew w rękach brudnych aferzystów, złodziei i prowakatorów - agentów GPU. (w sprawie „Bratstwa Ruskiej Prawdy“ oraz zamordowania Trajkowicza).

Siegodnia, 21.VIII. Sprawy rosyjskie w Polsce.

